

Tema broj 2: Sadnja masline

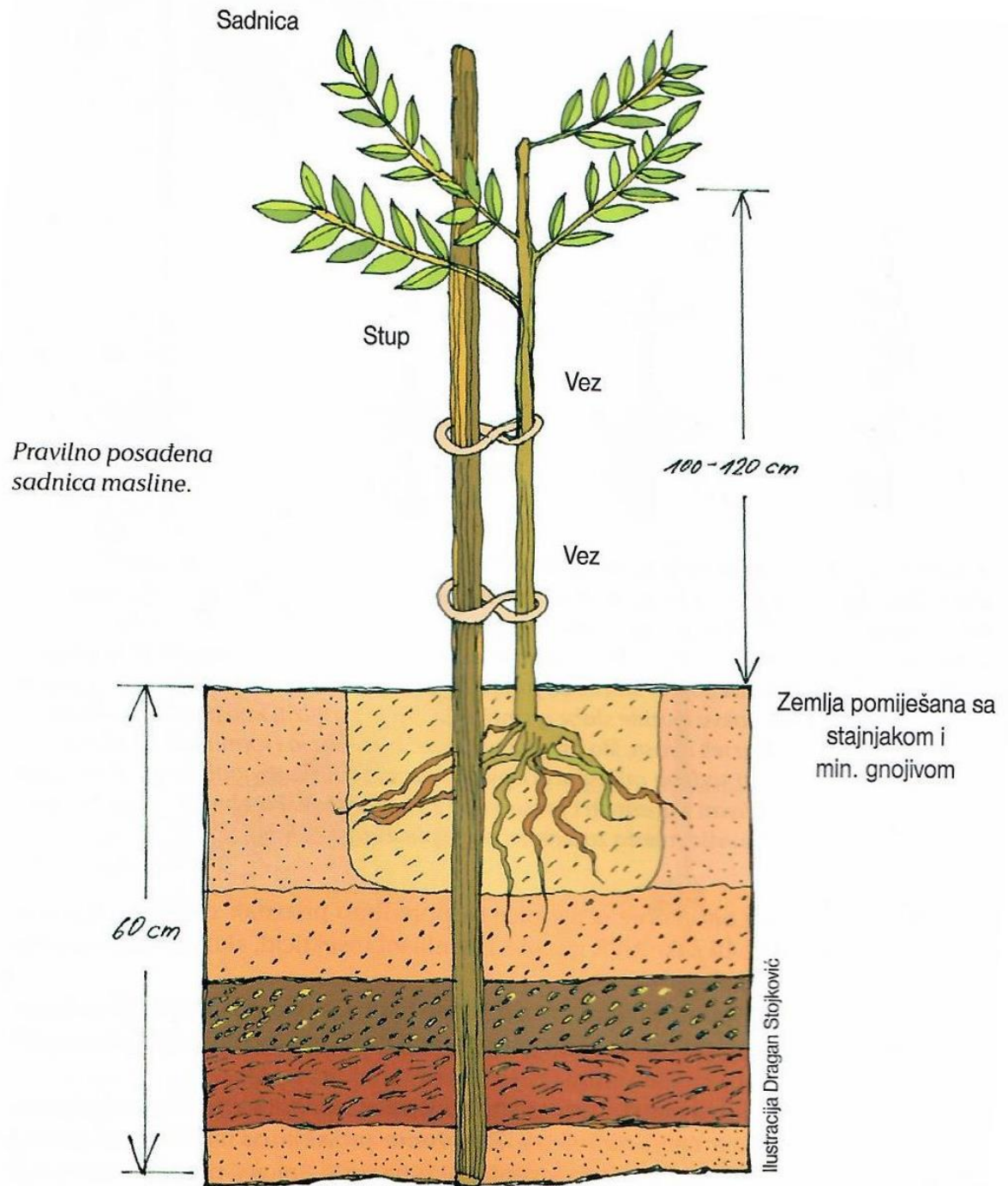
U ovom tekstu nećemo reći ništa novo, ili ti ništa što već neko nije napisao. Ali zbog naših starih tradicionalnih maslinara, i onih koji to tek počinju biti smatramo da na našem sajtu treba biti opisno predstavljena pravilna sadnja sadnice masline, kao i mjesto sadnje koje najviše maslina voli.

Kada planiramo zasaditi maslinjak prvo što bi trebalo znati da je maslina osjetljiva na mikroklima. I sama činjenica da se u samom startu pogriješi sa mikrolokacijom i odabirom sorte masline za određenu lokaciju čini da naš budući maslinjak ne napreduje onako kako treba. Događa da se u razgovoru maslinara uzimaju za primjer određene parcele koje su istovremeno posađene, ali ne napreduju isto. Ali kada se zainteresujemo što se dešavalo prije sadnje, uvijek se nađe neko adekvatno objašnjenje vezano za sortu, starost sadnice, ili način sadnje, i količina đubriva, kao i kvaliteta zemljišta. Maslina voli otvorene položaje i stalno strujanje vazduha. Uspjeva najbolje na dubljim terenima, i ako se u narodu govorilo „neće maslina debelicu zemlju“ sada sa novim zasadima što na primorju, što u unutrašnjosti Crne Gore vidimo i svjedoci smo da itekako hoće. Svakako da uz dobro održavanje i na plićim terenima maslina će dati dobre prinose, što mi na primorju najbolje znamo. Predlažemo da se na plićim terenima dodaje dobra zemlja oko korijena masline, naravno ko je u mogućnosti i ima pristup maslinjaku. Maslina najbolje uspjeva na blagim padinama okrenutim moru, koje nisu izložene jakim vjetrovima. Narodski rečeno, Prisoj. Na onim položajima će se ne vidi more a ipak postoji mogućnost sadnje, treba saditi na južnim i zapadnim stranama.

Priprema sadne jame

Kako bi naša buduća sadnica masline napredovala i rasla onako kako mi očekujemo onda pored gore navedenih podataka trebamo povesti računa i o sledećim stvarima.

- Pravilna veličina sadne jame, koja bi trebala biti 1x1 metar sa 0,80m dubine. Gornji sloj zemlje odvojiti na jednu stranu, a donji dio obično lošije zemlje na drugu stranu. Prilikom sadnje ukoliko je donji dio zemlje veoma loš, pokušati taj dio zemlje nadomjestiti boljom zemljom ili đubrivom. U sadnoj jami treba dodati tridesetak kg stajskog đubriva koji se promiješa sa zemljom. Ukoliko je rađena analiza zemljišta onda na osnovu analize dodajemo onih elemenata što hvale u njoj kroz vještačko đubrivo. Korijen sadnice nebi trebalo biti u direktnom kontaktu sa đubrivom, zato je potrebno izdvojiti lijepe zemlje oko samog korijena. Zavisno od veličine sadnice masline ostaviti prostor u sadnoj rupi od 10-15 cm da ona uđe u zemlju izviše korijena. Računa se da prilikom navodnjavanja ta zemlja dođe u ravnici korijena.

Fotografija preuzeta iz knjige „Maslinarski priručnik“ Edo Družetić – 2012 Split

- Razmak sadne jame zavisice o načinu kako maslinar želi da formira krošnjju masline. Za formiranje slobodne krošnje koja je na primorju rasprostanjena je potrebno pedesetak kvadrata. Ali ukoliko se maslinar odluči na drugačiji oblik krošnje poput slobodne ili polikonične vaze onda je potrebno oko trideset i pet kvadratnih metara.

Što znači da bi trebalo da na nekih stotinak kvadratnih metara bude posađeno tri sadnice masline. Dešava se da maslinari sade na razmaku od 6x6 ili 7x5 i da pritom formiraju kotlastu krošnju koja traži više prostora. U prvim godinama to nije problem, ali maslina je višegodišnja biljka i kasnije to bude gusto i krošnje tih maslina nemaju dovoljno svjetlosti, teže je na njima odrađivati agrotehničke mjere poput folijarnog tretiranja i zaštite, kao i rezidbe. Preporuka je da se na određenoj parceli posadi nekoliko sadnica maslina manje, kako bi ostale sadnice imale prostor za normalan rast i razvoj. Maslinar će time dobiti prostor da nekad kada je potrebno zapali grane od rezidbe i zaostalu travu prilikom košenja.

Vrijeme sadnje:

- Zavisno od toga na kojem terenu sadimo sadnicu masline, i kakva je sadnica da li je u kontejneru ili je od guke, tj. odvaljenica od stabla zavisiće i termin sadnje. Dakle sadnicu masline koja se nalazi u kontejneru, i koja ima već formirani korjenov sistem može da se posadi u bilo kojem periodu godine. Sadnja u proljeće na terenima koji imaju mogućnost navodnjavanja je dobra jer sadnica ulazi u ljeto i sa pravilnim navodnjavanjem poraste mnogo više nego ne navodnjavana sadnica. Jedan od važnih detalja prilikom sadnje sadnice masline iz kontejnera je i kolac, odnosno kolci. Takva sadnica ima već formiran korijen i u pravilno pripremljenu sadnu jamu ona krene da raste mnogo brže nego li sadnica iz guke. Tu dolazi do brzog stvaranja lisne mase i ako sadnica nije dobro pričvršćena uz kolac, ili dva kolca, moglo bi doći do prevrtanja stabla. Kolčevi se stavljaju kontra vjetru obično je to sjever – jug.
- Sama činjenica da staro maslinovo stablo nebi trebalo dirati u proljeće, odnosno skidati sa njega guke zbog presađivanja, govori nam da sađenje masline na tradicionalan način treba odraditi pri kraju jeseni. Možemo vidijeti da maslinari skinu/odvale sa svojih maslina tokom jeseni ili zime sadnice i presade ih u veće kante gdje one formiraju korijen i kasnije mnogo lakše nastavljaju rasti u sadnoj jami.